

Mohorske, potem pa tudi v katoliškem duhu uređovane časopise. S kakoršnjim berilom se bode bavila, takega mišljenja se bode tudi navzela: katoliškega ali pa brezverskega. Največo pozornost bi morali obračati na mladino, da je ne okuži liberalni duh sveta.

Bolj, ko se bo izobrazila na podlagi verskih načel, manj bo nerodnosti in hudobij — v boljsem položaju bo npravno življenje.

V prospeli katoliške in narodne zavesti je pa potrebno tudi dobre časopise med ljudstvo širiti. V ta namen naj bi domoljubi duhovskega in svetnega stanja v vsaki župniji ustanovili bralno društvo, to pa z malo letnino, n. pr. 60 kr., da lahko vsak pristopi, tudi siromak. Ljudje so sicer željni berila, vendar na to vsak gleda, da se za malo ceno dobi. Ako duhovnikom ali učiteljem ne dostaje časa za poslovanje pri bralnih društvih, pa lahko cerkovnik ali organist skrbi za red pri čitanji in izposojevanju listov in knjig. Zeleli bi pa nekoliko več pogumne vstrajnosti, ne da bi danes navdušeno začeli, jutri pa že — sramotno zaspali. Res, da so povsod razne ovire in nasprotovanja, pa ne bodimo malosrčni, le v dobri volji krepko naprej! D—č.

Svečanost Lurske Matere Božje v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Sv. oče papež Leon XIII. so redu sv. Frančiška privolili lašno sv. mašo o prikazni Matere Božje v Lurdu na Francoskem. Ta sv. maša bode slovesno prihodnjo soboto t. j. 11. februarja prvič v čast Lurske Matere Božje ob 6. uri. Po slovesni sv. maši bode pridiga o Lurski Materi Božji v slovenskem in na večer ob 6. uri v nemškem jeziku. Pridigovalo bodeta dva imenitna lurska romarja in velika častiveca Lurske Matere Božje v Mariboru. Vsi Marijini otroci in častiveci Lurske Matere Božje so k tej slovesnosti povabljeni. »Stori mi to veselje in pridi k meni«, je rekla Mati Božja Benardiki, »in jaz te bom storila srečno ne sicer na tem, ampak na vsem svetu!«

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Ilj pri Šaleku 9 fl. 25 kr., Sv. Benedikt v Slov. gor. 10 fl. 40 kr., Makole 40 fl., Sv. Marjeta na Pesnici 5 fl., Sv. Ana na Krembergu 14 fl. 30 kr., Vuzenice 2 fl., Vitanje 10 fl. 20 kr., Dobrna 5 fl., Dramlje 6 fl. 33 kr., Leskovec 2 fl.

Gospodarske stvari.

Ščavniško sadjarsko društvo ima v nedeljo, dne 12. februarja 1893. l. popoldne ob treh pri gosp. Aleziju Kreftu v Očeslavcih redni občni zbor s sledečim vspešdom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Predavanje potovalnega učitelja g. Iv. Beleja. 4. Volitev novega odbora. 5. Pogovor o razdelitvi drevces med društvenike. Po zborovanju veselica s petjem in godbo! K obilnej udeležbi vabi Odbor.

Ptičice po zimi.

Nenavadno huda zima nas letos stiska. Ker je v jeseni malo deževalo, posušili so se studenci in potoki, da marsikje primanjkuje potrebne vode za ljudi in živino. To pa lahko, saj hoče, kar je ostalo še vode, popolnoma stisniti mraz. Časopisi poročajo iz raznih krajev o nenavadnem letošnjem mrazu. V pogorskih krajih kjer nam v najhujšej zimi kaže 15 stopinj pod črto po R° toplomeru, držalo se je letos precej dolgo 16 stopinj, enkrat celo 18°. To, kakor rečeno, je pri nas maloke-

daj. Ali še hujše je bilo v drugih krajih, posebno ob velicah rekah, kjer je mraz navadno hujši, skrčilo se je živo srebro od 22—24, v Celovcu enkrat celo do 30° pod ničlo. Iz kratka, povsod so stari ljudje pravili, da ne pomnijo že dolgo takšne zime.

Če je takšna zima že jako mučna za ljudi, posebno revne, če nenavaden mraz sili nam v hleve k živini, v kleti itd., kako pa je takrat za ljube ptičice, človeka najljubše prijateljice? Celo poletje so nas razveseljevale z ljubkim pevanjem, kmetu so preganjale škodljivi mrčes s sadnega drevja, njiv, travnikov, v hosti itd., sedaj pa jim je vse zamrznilo, da ne morejo do živeža. Če že ena nadloga — mraz — nas tako hudo tare, kako pa je ptičem, katere stiska še druga hujša, namreč glad. Mili Bog, gotovo jih dosti obnemore in in pomrje, kajti mraz od 24 stopinj pod ničlo je že dosti močen, da ptič na prostem zraku pade in od mraza pogine.

Zato pa se v takšnej sili ptice rade zatekajo k človeku v stanovanje, pod streho, v skednje, svisli itd. Ondi se še najde nekoliko zavetja pred mrzlim vetrom, pa tudi še morda dobi kakšno zrnice od žita, trave ali drugega plevela, kar jim jako dobro služi vsaj nekoliko potolažiti lačen želodček. Kaj naj pa tedaj stori pameten kmet? Ali naj pusti — kakor žal, da se mnogokrat zgodi, — da malopridni dečaki lovijo uboge ptiče v tičnice in zanjke, bodi-si da jih podavijo, ali pa imajo v kletkah za kratek čas, kjer tice prej ali slej poginejo? Ne, pameten kmet tega ne sme trpeti, temuč domisli se, koliko so mu ptice po letu koristile, kako ga dostikrat vedrile v otožnih urah z veselim petjem itd. Zato prepove loviti ptičev pri svoji hiši, še celo mačko kaznuje, ako jo zasači na ptičjem lovu. Še več, on poišče in vskrati nekoliko bolj medlega zrnja, da ob najhujšem mrazu zraven drugih svojih domačih živalij nakrmi tudi drobne tičke, enako, kakor se dostikrat zraven domače družine nasiti ptuj popotnik ali reven berač. Tudi ptičke so namreč božje stvarice in če je po ene strani greh jih trpinčiti, je po drugej dobro delo jih v sili preživljati.

Še posebej pa so, kakor rečeno, ptice kmetu ne- ločljive tovaršice. V spomladi ga spremljajo na njivi, kadar seje, po letu ga s petjem vabijo v hladno senco, kadar je ves utrujen in pōten, v jeseni mu spet sledijo, kadar spravlja pridelke. Preživljajo se same — s čemer, še enkrat rečeno, kmetu največ koristijo — le po zimi tedaj pridejo h kmetu prosit. Ne odganjajmo jih takrat, temuč vabimo jih k hišam, da bodo tudi po letu rade pri nas ostale. Če bomo tako ohranili in zaredili dosti ptičev, ne bodo mogli našim pridelkom škodovati celi roji požrešnega mrčesa, kajti vsaj enega sovražnika kmetu — mrčes — bodo toraj odgnale nam ptice.

Pohorski.

Sejmovi. Dne 10. februarja v Št. Juriji pri Celji. Dne 13. februarja v Gomilici in v Vidmu. Dne 14. februarja v Mariboru, na Ponikvi, v Brežicah, v Zalci, v Sevnici in v Račji. Dne 15. februarja v Arveži in dne 16. februarja v Bučah ter dne 18. februarja v Vuzenici.

Dopisi.

Iz Trbovelj. (Občinske zadeve.) Na god sv. Antona, dne 17. prosinca se je občinska pisarna od »Škrata« v kaplanijo prestavila. Škrat je naslov krēme prejšnjega župana, gospod Janeza Logarja; pod streho te krēme je bila mnogo let občinska pisarna, kar je ravno marsikateri pritožbi povod dalo. Zdaj je pisarna

začasno v kaplaniji blizu cerkve. Pol kaplanije sliši cerkvi, pol pa občini; v občinskem delu zgorej stanuje prvi gosp. kaplan, spodej je dolgasta soba, v kateri so se dosihmal občinske seje vršile, od 17. prosinca pa je v tej sobi tudi pisarna. Soba je premajhna za velikanško občino Trboveljsko, katera šteje po zadnjem štetju 8447 prebivalcev. Občina že kupuje prostor za novo občinsko hišo na najlepši legi v Trboveljski vasi. V nekotikih letih bo stala nova občinska hiša, katera bo za več rečij služila. Zvunaj kaplanije visi zdaj občinska tabla z nemškimi in slovenskimi napisom: Gemeindefamit Trifail — občinstvo Trbovsko nepravilen slovenski napis se bode menda sčasoma pravilnemu umaknil. Občinska tabla na kaplaniji je zdaj očiten spomin zmage konservativne, narodne stranke pri občinski volitvi dne 13. decembra 1892 in uzrok veselja vseh zdravomislečih občanov, ob enem pa tudi močen klic, bolj in bolj se buditi versko narodno zavest, dokler ne bo zadnji Trbovčan prebujen. — V drugi številki »Slov. Gosp.« t. l. je bil v dopisu iz Trbovelj izpuščen gosp. Viktor Gatti, učitelj v Hrastniku, kateri je bil tudi volil z nemško liberalno stranko. Upamo vsi, da bo novi občinski zastop delal uspešno za vsestranski blagor občine in odpravil zlasti eno kričečo napako, nad katero se vsi blage volje ljudje spodtikajo, razgnal bode namreč koruznike, ali v divjem zakonu živeče nesrečneže. Pogum velja!

Iz Brežic. (Raznoterosti.) Sneg in mraz, mraz in sneg! A vem, da to za blagohotnega bralca ali kako ljubeznjivo bralko ni nič novega, temveč nekaj vsakdanjega, radi tega ne bom poročal, do katere stopinje so vpadli toplomerji tudi ne, koliko vrabcev in druge take zverine je že zmrznilo, ali nekaj precej neverjetnega, nekaj, kar komaj starci pomnijo. Naša Sava, katera je vendar precej topla reka, ne samo radi svojega južnega doma, temveč radi svojih toplih pritokov je zamrznila in celo daleč. Sicer to ni gladek led, na katerem bi naša deca podplate trgala, temuč valovita planota, iz katere štrlijo strmi hribi — pravi snežniki, fantastične podobe, katere bi zelo zanimala kakega navdušenega mitologa, ker našel bi marsikaterega starega boga ali boginjo itd. Se ve, da je zveza s Kranjci celo ustavljena, kar je tudi največ krivo, da so obiskali zadnjo zabavo t. j. 22. januarija v naši čitalnici le Brežiški Slovenci. Ker so odpadle dolžnosti do gostov, lahko smo malo pregledali in premislili Brežiške razmere gledé na narodnost. Probujenosti se je pri nas jako malo, saj še se na ulici sliši navadno le po mnenju nekaterih edino le zveličavna nemščina. V uradniških, učiteljskih in obrtniških krogih še drži vse na nemško stran, se ve, da z nekaterimi zelo častnimi izjemami. In kaj je temu krivo? Mirosljubnost Slovencev, fanatično napenjanje nasprotnikov. Nekateri še voljno nosijo sramotni svoj jarem nemčurstva, naloženega jim od »malo višjih« — rojenih Slovencev, zdajnih velikih Nemcev. Ali upamo, da se bode to kmalu zboljšalo, da bodo Brežice to, kar prav za prav tako so, a kar hočejo nasprotniki svetu prikriti — prijazno slovensko mesto. To upanje je tembolj opravičeno, ker so na Dunaju zavrgli prošnjo za nemško solo v Brežicah. Razvideli so, da je dosti premalo nemških in celo posilnemških otrok ter da bi v to zaželeno solo zvalili in potisnili največ slovenskih otrok. To novico so zvedeli Nemci v zadnji seji okrsolskega sveta. A to še ni bilo dovolje neprijetnosti, še ena je prišla, menda zato, ker ni bilo gosp. barona pri seji, kateri je bil zadržan radi slovestnosti povodom gostije v presvitli cesarske hiši, ker on je tam po lastnem mnenju neobhodno potreben. Grajal se je surovo postopanje proti gospodu J. Cvirnu, bivšemu tukajšnjemu podučitelju, kateremu se je služba vzela samo radi tega, ker je bil kot iskren Slovenec trn v nemških

petah. A pustimo to! Našo čitalnico je zadel hud udarec, ker pobrala je smrt njenega podpredsednika č. g. Kuneja, Dobovskega župnika. Skazali smo mu zadnjo čast, ker položili smo krasen venec na rakev ter se vdeležili osebno pogreba.

Iz Kostrivnice. Dopisi iz našega kraja so pač menda bele vrane, in lahko bi si mislil slovenski svet, da spimo pod Bočem spanje pravičnega. Res je, da je narodno življenje v naši župniji še nekako v plenicah, da se je začelo še le probujati, pa trdno upam, da se bo v kratkem popolnoma prebudilo. Prvi korak je že storjen: pred dvema letoma ustanovilo se je po prizadevanji č. g. župnika V. Seliča »bralno društvo«, ki ima pred vsem ta namen, da vzbudi v srcih mlajšega roda veselje do čitanja podučljivih knjig in časnikov, iz katerih bi naj zajemal ljubezen do svojega materne jezika in do naroda slovenskega sploh. Se vé, da je le malo število vrlih mladeničev do zdaj vstrajalo pri tem, za narodno prebujenje naše okolice preimenitnem društvu; vendar trdno pričakujemo, da pristopi v kratkem še mnogo drugih, za narodno stvar vnetih mladeničev k našemu društvu. V dosego tega namena bode se prvo letošnje zborovanje vršilo v nedeljo dne 12. t. m. v šolskih prostorih. Vdeležite se tega zbora vsi, katerim še bije srce za narod slovenski; pokažite z mnogobrojnim pristopom k našemu društvu, da se zavedate svojega rodú in jezika. Ali bi se ne morali sramovati, ako pogledamo v bližnjo okolico, ki se je že davno prebudila iz narodnega spanja ter začelo veselo slovensko življenje? Skrbimo, da bomo v tem oziru kmalo na takó dobrem glasu, kakor sta narodno Šmarije in Slatina! Torej na svidenje v nedeljo dne 12. svečana!

Od Sv. Trojica v Slov. gor. (Spomin.) Tužno so zopet doneli zvonovi raz zvonikov sv. trojiške cerkve, ter župljanom naznanjali, da je bela žena svojo žrtev tirjala. Po dolgotrajni bolezni je v soboto zaran supruga tukajšnjega zdravnika g. Ryzienki umrla. Zgubil je na njej supruga blago ženo, otroci dobro mater, posebno pa siromaki svojo veliko dobrotnico. Pri rajni je bil vsak siromak vlišan in po mogočnosti obdarovan. Kako priljubljena da je ranjka bila, kazal je v ponedeljek nje sprevoz. Obilo ljudstva se je zbralo, da skaže milej gospej zadnjo čast. Blag njej spomin!

Iz Slov. goric. (Marsikaj.) Kakor čujemo, imajo pri Sv. Lenartu smolo z vodotokom po trgu, ker so bojda mislili vodó na breg napeljati, a jim ne gré tako. Gospod, ki ima vse postave v mezincu leve noge, mislil je napeti okrajni zastop, da bi k temu hvalevrednemu početju pripomogel lepo svotico. Seveda to bi bilo prijetno, kaj baš ne, ljubi nemškutarji, da bi slovenski korenjaki oni znesek, ki so si ga privarčevali, vtaknili v ono dolgo luknjo, ki njim ni nič k pridu? Ako bi se vклонili naši možje, bi bržčas tako zrovali, da bi voda šla na breg, in bi ne bilo potreba v spomladu poprave, ki bi bila prisilila naše može k doplačevanju onega vodovoda. Pač škoda, da nimate vi ljubeznivi strijci oblasti pometati z denarjem ubogega slovenskega kmeta! — Ker je okrajni zastopnik Graške zavarovalnice pri Sv. Lenartu umrl, so v Gradci to »častno« službo podarili istemu gospodu, naj si vsaj enmalo s tem opomore, kajti za »pod palec« tudi ni v mezincu nič. — Lani smo v »Mariboržanki« brali ljubeznivi dopis iz Drvanja, v katerem ometajo g. D. Čolnika in smešijo sv. Cirila in Metodija. Pravi pa se, da je oni dopis bržčas skoval človek, ki se je večkrat pri Čolniku napil in najedel. Kaj treba oponašati nekdanjost? Čolnik je bil in ostane človekoljub on dá tudi, če je treba, zadnji vinar za uboge Slovence. — Družba sv. Mohorja se vam ljubi Slovenci zopet ponuja, knjige njene naj bi ne manjkale v nijedni hiši Slovenca; s tem bi marsikaj

hudobnega izostalo, ako bi imeli še večje veselje do knjig družbe sv. Mohorja ter bi rajši ob nedeljah iz njih kaj koristnega brali za sedanje in večno življenje. Izlasti se obračam do slovenskih mladeničev, v obilnem številu pristopajte letos k sloviti družbi sv. Mohorja, ker ona za vas letos skrbi in vam na mizo postavlja tečno hrano, lep molitvenik: »Življenja srečen pot«, ki so ga spisali nekdanji knezovladika Lavantinske vladikovine A. M. Slomšek, jeden vaših največjih prijateljev, ljubi slovensko krščanski mladeniči. Zato bi bilo dobro, da se v imenik zapišejo po vrsti najpopred odličnjaki, potem moži, žene, mladeniči in dekleta. Iz tega bi se spoznalo, kateri stan je pri družbi sv. Mohorja najbolj zastopan. Dragi mladeniči, ne delajte si sramote, podpirajte našo slovito družbo tudi s tem, da boste mnogobrojno pristopali pod njeno krilo. V to Bog pomagaj in sv. Mohor in Fortunat! —k—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Iz stalne večine v državnem zboru ni nič: v soboto večer so dobili trije večji klubi načrt za-njo v roke, toda klub nemške levice ga je zavrgel še isto večer, klub konservativcev pa drugo jutro, samo klub poljskih poslancev ni mu kaj ugavarjal. In resnica, gg. poslanci bi le slepo miš lovili, ko bi stopili v tako večino, v kateri bi se odrekli svojim načelom ter prisegli le na načela vlade! — Grof Taaffe vesla, kakor se vidi iz načrta za stalno večino, sedaj veselo na morje liberalizma, kdo hoče za njim? — Nemška levica, toda brez njega. — V državnem zboru se nadaljuje posvetovanje o proračunu za naučno ministerstvo, toda človek vidi, da je gg. poslancem vsa razprava malo manj, kakor zabava, na katero človek pride — zavoljo lepšega, ne zavoljo nje same.

Štajarsko. Da je »stalna večina« mrtva, predno se je rodila, tega so menda najbolj veseli nemški nacionalci v Gradci, kajti vlada njih ni povabila va-njo in kaj bi bila država brez njih, brez samonemških kričočev? — Ker se po pravici sodi, da razpusti vlada prej ali slej državni zbor, zato se ta mlada stranka pripravljala že sedaj na volitve in skorej gotovo je, da zmagajo nje možje povsod po mestih in trgih, more biti še tudi kje na kmetih, ne pa v veleposestvu. Tu so še stari liberalci na krmilu.

Koroško. V Celovci je imela podružnica šulvereina v nedeljo veliko zabavo in hvali se, da odpade iz nje za šulverein lepa vsota denarja. Pri tej zabavi so bili tudi možje, katerim je v varstvu pravica, tudi za slov. ljudstvo, zoper katero nemški šulverein dela. — Umrl je koncem januarja dr. Matej Lutman, vrl duhovnik in delaven rodoljub, pa dovolj nesrečen v svojem življenji!

Kranjsko. Vodja deželne vlade, baron Hein, obiskuje sedaj srednje in ljudske šole v Ljubljani in se mu vidi, da so mu nemške jako na srci. — »Vzajemno podporno društvo« v Ljubljani ima v »napredni stranki« silne nasprotnike ter je njim v društvu vse črno, odiruško. No, upajmo, da se jim pokaže društvo v dejanji boljše, kakor si ga malajo v svoji strasti!

Primorsko. V mestnem zastopu v Gorici ne vidijo nobene potrebe za kako slov. ljudsko šolo, zato pa tudi ne dovolijo za-njo niti vinarja. Kaj stori sedaj vlada? — Slov. pevska društva okoli Trsta so v tem času jako marljiva in je prav tako. Ker ljudje hrepenijo

po zabavi, bolje, da jim ustreže v tem domače društvo, kakor pa tuje, laško.

Hrvaško. »Matici Hrvatski« je bila lani sreča mila ter je imela toliko udov, da jej ni ostala nobena knjiga v omari. Med nje udi najde človek tudi lepo število slov. rodoljubov. — Sabor se deluje, ali izvê se o njem le malo, ker Hrvatje z njim niso zadovoljni, Madjari pa vidijo v njem svojo »pokorno slugo« in kdo se govori o takem?

Ogersko. Ker je ogerska vlada izgola madjarska, ki pozna le Ogre, druge narode pa zatira, zato se ti sedaj že pogovarjajo, kako bi bilo mogoče odbiti madjarsko silo od sebe. Spomladi bode neki na Dunaji shod zastopnikov nemadjarskih ljudstev, ki vzdihujejo pod madjarsko silo. Če bode le resnica! — Minister Weckerle je bil več dnij na Dunaji in Madjari jemljejo mu to za zlo, češ, da se uklanja preveč »tajni sapi«, ki veje na Dunaji. To je drzna beseda.

Vunanje države.

Rim. Za slovesnosti pri sv. očetu dne 19. februvarija se delajo velike priprave, posebno od tujih držav. Nemški cesar, turski sultan in več drugih vladarjev pošlje posebne poslance k tej slovesnosti.

Italija. Zavoljo goljufij pri »banca Romana« je v Rimu sedaj že več liberalnih mogotcev pod ključi. Prav je, da se goljufija kaznuje, toda ljubi Bog, kaj bi vam bilo dela, ko bi se v Italiji vsi pozaprl, katerih se je prijelo krivično blagó! Ne samo pri poslancih v državni hiši, tudi drugod, še višje se drži ljudij krivično blagó.

Francija. Sodnija je izpoznala, da poslanci, ki so glasovali za panamsko društvo za denar, niso ravnali lepó, ali sodnija nima pravice do njih, ker so državni poslanci: taki neki niso odgovorni, če in zakaj da dajo svoj glas takó. No lepa ta razsodba ni, da-si je po črki postave mogoča! — Zaprli so juda Gerina, ker so mu prišli na sled velicim goljufijam. Za denar je delal celo zoper jude, svoje rojake, v listu »Libre parole«.

Belgija. Vlada je izdelala načrt postave, po kateri se ljudstvo ne sme zbirati okoli drž. zbornice ali okoli kraljeve palače: tako ne bode več mogoče delalcem pritiskati na poslance, da se potegnejo za-nje, če jih tudi ni volja.

Anglija. Francoski jud Hertz biva v Londonu in se dela, kakor da je Bog zna, kako bolan, samo da mu ni treba v domovino pred sodnijo. Tam ga čaka sodba, da je »iztisnil« 3½ milj. iz juda Reinach, preteč mu s tožbo, ako mu ne da toliko denarja. Čudno je, da angleška vlada trpi tako hlimbo!

Nemčija. Kakor je znano, vzel je nemški cesar leta 1870 francoski državi dve lepi deželi, Alzasijo in Lorenijo. Doslej še ti prebivalci niso bili nič kaj radi pod »nemško havbo«, sedaj pa se pravi, da so se nje navadili in torej ne škilijo več nazaj, v francosko republiko; saj pa tam skorej ni veselja več za poštenega človeka. — Na Bavarskem napravljajo si po občinah knjižnice, v katerih dobi lahko vsakdo bukev za branje. Če bodo le-te tudi vselej dobre!

Rusija. Carevič Konstantin je prišel iz Berolina jako »dobre volje« domov: pravi se, da si ti veliki državi poslej ne bote več nasprotnici, ker ni uzroka za to. — Po tem takem iz francosko-ruske zveze ni nič in tudi rusko brodovje, vojaške ladije, ne pride spomladi na francosko obrežje. Doslej se je mislilo, vsaj pri Francozih, da je ona zveza že gotova.

Bolgarija. V grški državi velja postava, da dobi tujec državljansko pravico, ako služi več let v tamonjski vojski. V Bolgariji pa živi več ljudij, ki so to sto-